

Ouderen wetenraad

UITDAGINGEN
DOOR DE OGEN VAN
OUDERENRADEN

Deze brochure is opgebouwd aan de hand van vier uitdagingen. Bij elke uitdaging laat een lokale ouderenraad uitgebreid zijn licht schijnen op dit thema. Andere raden schetsen kort en bondig hun antwoord op de besproken uitdaging. De brochure bevat bovendien quotes van ouderenraadsleden, ambtenaren en schepenen. Ben je op zoek naar de uitgebreide artikels over deze uitdagingen?

Of wil je meer voorbeelden ontdekken?

Surf naar

www.ouderenraden.be/ouderenwetenraad

INHOUD

INTRO

Waarom deze brochure?

pag. 4

UITDAGING 1

Hoe betrek je ouderen in al hun diversiteit?

pag. 6

UITDAGING 2

Hoe adviseer je het lokaal bestuur?

pag. 11

UITDAGING 3

Hoe zorgt samenwerken voor impact?

pag. 15

UITDAGING 4

Hoe maak je het beleid mee waar?

pag. 19

ONZE VISIE

De lokale ouderenraad als must in een nieuw participatiebeleid!

pag. 23

OUTRO

Welke ondersteuning biedt Vlaamse Ouderenraad • Lokaal?

pag. 25

INTRO

Beste ouderenraadslid, ambtenaar en schepen

De vergrijzing en verzilvering nemen toe. Het spreekt dus voor zich dat ouderenbeleidsparticipatie een plaats moet krijgen in de samenleving. Want wie beter dan de doelgroep zelf, kan het lokaal ouderenbeleid mee vormgeven?

De Vlaamse Ouderenraad pleit niet voor niks voor een sterke lokale ouderenraad als structurele schakel in het lokaal participatiebeleid. Een ouderenraad is een duurzaam kanaal om ouderen een stem te geven in het beleid. Lokale ouderenraden voegen ervaring en beleving toe aan het beleid, en zijn daarom ideale bruggenbouwers. Ze leveren bovendien een waardevolle bijdrage aan de uitbouw van een leeftijdsvriendelijke gemeente.

Omdat we in oktober 2024 massaal naar de stembus trekken voor de lokale verkiezingen, willen we met deze brochure het belang van lokale ouderenraden en ouderenparticipatie

nog eens in de verf zetten. Want de verkiezingen zijn een scharniermoment voor inspraak in de gemeente.

Deze brochure is een bundel vol inspiratie voor leden van ouderenraden, ambtenaren en schepenen. Ouderenraden vinden er uitdagingen waar ze soms tegenaan lopen, en handvatten om drempels aan te pakken. Daarnaast moedigt deze brochure ambtenaren en schepenen aan om de huidige participatiekanalen in de stad of gemeente te evalueren. En ze toont hen welke ondersteuning ouderenraden kunnen bieden aan het lokaal beleid.

We hopen dat deze brochure een dialoog op gang kan brengen tussen ouderenraden en hun lokaal bestuur. Dat je als lezer met een open blik je huidige werking durft evalueren. En dat je openstaat voor vernieuwing.

Veel leesplezier!

Vlaamse Ouderenraad • Lokaal

1. HOE BETREK JE OUDEREN IN AL HUN DIVERSITEIT?

Alle ouderen worden vaak onterecht over eenzelfde kam geschoren. Want als je onder meer kijkt naar verschillende generaties ouderen, verschillen in opleidingsniveau, verschillen in zorgnoden en verschillen in afkomst, merk je dat ouderen een diverse groep vormen. Veel ouderenraden vinden het moeilijk om die diverse groep ouderen te bereiken.

Bijvoorbeeld bij het captureren van noden en behoeften. Spontaan zijn het de meest mondige ouderen die hun zegje doen. Wie minder mondig is of zich in een kwetsbare positie bevindt, blijft ongehoord. Als ouderenraad

Veel leden uit onze vorige structuur hadden geen interesse om nog een langdurig engagement op te nemen. Door met themagroepen te werken, kunnen mensen een tijdelijk engagement aangaan. Die themagroepen beantwoorden op die manier dus aan de wens van de huidige generatie ouderen.

Tom Van den Borne,
schepen van senioren district Antwerpen

Heel veel Hoeilaartse inwoners kennen mij en weten dat ik geëngageerd ben. Mensen spreken mij dus makkelijk aan, wanneer ze een nood willen aankaarten, of advies wensen. Soms voel ik mij een wandelend OCMW (*lacht*), maar daar ben ik blij om. Ik vind het fijn dat ik voor veel mensen een vertrouwenspersoon ben.

Gilberte Marchand,
voorzitter seniorenadviesraad Hoeilaart

ben je best gewapend om ook de behoeften te achterhalen van mensen die minder mondig zijn. Om dat te doen, stem je je participatiemethodieken af op de groep ouderen die je wilt bereiken.

En ook het aanwerven van vrijwilligers kan best uitdagend zijn. Het mobiliseren van nieuwe vrijwilligers blijkt voor veel ouderenraden niet evident. En ook een diverse vrijwilligersspoule samenstellen, blijkt moeilijker dan verwacht. Maar

hoe meer divers de vrijwilligersgroep is samengesteld, hoe meer divers de expertise, ervaring en het netwerk ervan zal zijn.

Waar loopt het dan vaak moeilijk? Je ouderenraad die onbekend is, mensen die niet goed weten wat het engagement inhoudt, of jongere senioren die niet de gehoopte interesse tonen om zich bij je raad aan te sluiten. Een antwoord daarop? Ouderen bijvoorbeeld de kans geven om een flexibel engagement aan te gaan, zodat ze verschillende engagementen kunnen combineren. Of de bekendheid van je ouderenraad verhogen, bijvoorbeeld via promotie. Of themagroepen in het leven roepen.

Onze seniorenraad deelt folders uit, waarop mensen die interesse hebben in het ouderenbeleid hun contactgegevens kunnen achterlaten. We verzamelden zo al een honderdtal contactgegevens. Het doel? Hen op de hoogte brengen van relevante nieuwtjes, en hen uitnodigen op vergaderingen en activiteiten.

Els Verheyen,
seniorenconsulent Lier

INTERVIEW

De seniorenraad van Leuven heeft oog voor alle oudere inwoners

Een tijd geleden besliste de seniorenraad van Leuven om te hervormen. Want de raad wilde de noden en behoeften van àlle ouderen in de stad achterhalen, en die bereikte hij niet via de huidige vorm. Cécile Van Hoecke, voorzitter seniorenraad Leuven en Melissa Vandersypen, beleidsadviseur ouderen en zorg, vertellen meer over het hervormingsproces van hun lokale ouderenraad.

Cécile: "We merkten dat veel inwoners niet wisten wat de seniorenraad in Leuven allemaal deed. Bovendien bereikten we zelden hoogopgeleide Leuvense ouderen, ouderen met een lager inkomen of ouderen met een migratieachtergrond. En de mensen die we wel bereikten? Die vonden het moeilijk om mee na te denken over de invulling van het lokaal beleid. Bovendien is het al langer duidelijk dat mensen die wel mee willen nadenken over het lokaal beleid, geen interesse meer hebben om zich levenslang aan te sluiten bij een vereniging of raad."

Melissa: "Daarom hebben we beslist om de raad te hervormen. De seniorenraad met het dagelijks bestuur en de algemene vergadering blijft bestaan. En daarnaast werken

we met losse werkgroepen over specifieke thema's. Mensen die geen lid willen zijn van de raad, maar wel een mening hebben over bepaalde thema's, kunnen deel uitmaken van een werkgroep. Bovendien hebben we samen met de seniorenraad beslist om meer stadsgesprekken te organiseren. Daarop is echt iedereen welkom. Zo kunnen ook ouderen die geen lid zijn van de raad of deel willen uitmaken van een werkgroep hun mening geven."

Cécile: "De werkgroepen en de stadsgesprekken zijn nog volop in ontwikkeling. Maar het succes dat de nieuwe structuur nu al heeft, bevestigt dat ouderen aangetrokken worden door dat flexibel engagement. Dat blijft dus sowieso onze nieuwe toekomstvisie."

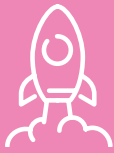
VOORBEELDEN

De Mechelse ouderenraad heeft een werkgroep die zich specifiek focust op de bekendmaking van de raad. De werkgroep kreeg de naam 'promoteam' en gaat flyeren, actualiseert de website en onderhoudt contacten met de pers. Het promoteam plaatst ook regelmatig activiteiten op de site 'UIT in Mechelen' en beheert de Facebookgroep van de raad. Het team onthaalt bovendien nieuwe leden op plenaire vergaderingen, zoekt actief naar nieuwe vrijwilligers en denkt na hoe en waar de ouderenraad in de kijker gezet kan worden.

De adviesraad 55+ in Genk wil actief inzetten op het bereiken van jongere senioren. Daarom riep de raad een werkgroep medioren in het leven. Die richt zich specifiek op 55- tot 67-jarigen. De adviesraad 55+ organiseert bovendien een opleiding tot medioren- en seniorenconsulent. Die trekt vooral jonge senioren aan, die zich na de opleiding vaak verder willen engageren in de raad.

De seniorenraad van Lier wil de stem van alle Lierse ouderen weerklank geven. Daarom voerde de raad een ouderenbehoefteonderzoek uit, dat de leefsituatie en behoeften van thuiswonende ouderen in kaart brengt. Dat onderzoek vormt de basis voor de lokale ambitienota van de seniorenraad.

De Brakelse seniorenadviesraad is aanwezig op de bewonersraden van de woonzorgcentra, om zo ook de noden en behoeften van deze groep ouderen te kennen en mee te nemen in hun werking.

2. HOE ADVISEER JE HET LOKAAL BESTUUR?

Ouderenraden vangen noden op van inwoners, botsen zelf op drempels of raken geïnspireerd door andere raden en verenigingen. Die noden, ervaringen en aandachtspunten schrijven ze neer in een advies, dat ze bezorgen aan het lokaal bestuur. Het doel? Belangrijke thema's op de politieke agenda krijgen. Voor lokale besturen zijn die adviezen waardevol, aangezien ze opgemaakt zijn door de doelgroep waar het om gaat. Daarom gebeurt het ook dat lokale besturen zélf om advies vragen aan de ouderenraad, wanneer ze inzicht willen krijgen in een specifiek thema.

Wanneer ouderenraden, ambtenaren en schepenen goed samenwerken, is een schriftelijk advies vaak niet nodig. Signalen worden dan mondeling doorgezegd. Op een vergadering, een evenement en zelfs tijdens een informele babbel op café. Al geven verschillende raden en ambtenaren wel aan dat een schriftelijk advies soms een krachtiger middel is om druk uit te oefenen op het gemeentebestuur. Na het indienen van een advies, verwachten ouderenraden steevast een terugkoppeling van het lokaal bestuur. Gaat het schepencollege met een advies aan de slag, of niet? Wanneer een raad geen reactie ontvangt, kan dat voor demotivatie zorgen. Wat veel lokale besturen niet weten, is dat zelfs een negatieve reactie als waardevol en motiverend wordt ervaren.

INTERVIEW

De seniorenraad van district Antwerpen versterkte zijn adviesverlening

Het schrijven van adviezen ging bij de seniorenraad van district Antwerpen soms moeizaam. De raad bestond namelijk uit 40 leden, maar het was bijna onmogelijk om al die leden samen te krijgen en adviezen te laten goedkeuren. Mede daarom besliste de raad om te hervormen, en zo ook de adviesverlening te versterken. Wij gingen in gesprek met Arlette van Assel, voorzitter van de seniorenraad, Ferre Weustenraad, ondervoorzitter van de seniorenraad en Tom Van den Borne, schepen van senioren.

Arlette: "Sinds de hervorming bestaat de seniorenraad uit een kerngroep met acht leden. Die groep schrijft adviezen en onderhoudt het contact met het lokaal bestuur. Daarnaast hebben we ook wijkgroepen. Die werken echt op het terrein. Ze staan dicht bij de mensen en vangen de meeste signalen op. Tot slot zijn er ook themagroepen. De leden van die groepen komen samen over actuele, specifieke thema's, bijvoorbeeld beweging bij senioren. De schepen en de ambtenaar maken trouwens deel uit van de kerngroep."

Tom: "Dat de kerngroep slechts uit acht leden bestaat, is een verademing. Een advies moet

niet langer bij 40 leden passeren, vooraleer het kan worden goedgekeurd. Sinds de hervorming kreeg het district dan ook al een pak meer adviezen."

Ferre: "De schepen en de seniorenconsulent zijn nu ook steevast aanwezig op onze vergaderingen. Dat zorgt ervoor dat het zelfs niet altijd nodig is om een advies te schrijven. Zowel de schepen als de consulent horen op een vergadering wat er leeft bij de doelgroep. Welke noden er zijn. Op welke drempels de doelgroep botst. De schepen en consulent voelen de behoeften van de ouderen dus al aan, nog voor er een advies geschreven is."

Tom: "Omdat onze band goed is, kunnen we altijd kort op de bal spelen. Maar vaak is een formeel advies wel waardevol. Een advies toont aan dat een thema echt belangrijk is voor de raad. Via een formeel advies gaat het bovendien soms sneller om iets in gang te zetten. Het kan dus een goede basis zijn bij een beleidsbeslissing."

Arlette: "Opelkadvies dat we geven, of het nu formeel of informeel is, krijgen we bovendien een antwoord van Tom. Soms positief, soms negatief. En dat antwoord communiceren wij altijd door naar de leden van de raad. Dat zorgt ervoor dat de verstandhouding tussen de schepen en de raad goed zit. Er is weinig onrust, er zijn nooit onduidelijkheden, er is geen chaos. Alle communicatie gebeurt open, eerlijk en met respect voor elkaar."

We mijden nooit thema's, en spelen liefst van al in op de actualiteit. Zo werken we momenteel aan een advies over LGBTQI+-ouderen.

Jo Scheepers,
voorzitter adviesraad 55+ Genk

VOORBEELDEN

Omdat de ouderenraad van Arendonk zelden adviezen gaf, besliste de raad om te herstructureren. Sindsdien zijn er drie groepen. De IN-groep schrijft adviezen, de groep vrijetijd zorgt voor activiteiten en de kerngroep behoudt het overzicht. Dankzij de IN-groep (IN staat voor inspiratie, inspraak en inzicht), is de raad veel sterker geworden in het geven van advies.

De Brakelse seniorenadviesraad maakt deel uit van het RPO Vlaamse Ardennen. De raad ervaart de uitwisseling tussen verschillende gemeenten in het RPO als positief. Want door in contact te komen met gemeenten die sterk zijn in het geven van adviezen, is de raad zelf gegroeid in adviesverlening.

De ouderenraad van Lokeren schrijft standpunten in een advies beknopt neer, zodat het lokaal bestuur snel tot de kern van het advies komt. Argumenten worden altijd gestaafd met gegevens uit onderzoeken en met cijfermateriaal. Ook voorbeelden uit andere steden en gemeenten komen in een advies aanbod. Want wanneer een andere stad of gemeente erin slaagt om iets op poten te zetten, is dat een extra motivatie voor een lokaal bestuur om het ook te proberen. Bovendien onderschrijven adviesraden elkaars adviezen, wat de draagkracht versterkt.

3. HOE ZORGT SAMENWERKEN VOOR IMPACT?

Als ouderenraad werk je niet op een eilandje. Nauw contact met de seniorenconsulent, schepen en stadsdiensten is waardevol. En omdat er vaak leden van ouderenvereniging deelnemen aan de lokale ouderenraad, is ook de samenwerking tussen raden en verenigingen in de meeste regio's gegarandeerd. Naast elkaar

werken vinden ze niet voordelig, samenwerken wél. Alleen zo kunnen ze elkaars werking versterken.

Maar er zijn nog samenwerkingen die een positief effect kunnen hebben op de slagkracht van een raad. Meer en meer ouderenraden slaan de handen in elkaar met andere adviesraden, om gemeenschappelijke belangen

“
We hebben een goede band met de seniorenverenigingen. En de verenigingen hebben op hun beurt goede contacten met thuiswonende ouderen, én met ouderen in woonzorgcentra. Zo stromen ook hun signalen door tot in de seniorenraad.
”

Rita Michielsen,
voorzitter seniorenraad Stekene

De band met de schepen en de seniorenconsulente is sterk. Daardoor hebben we vaak informele babbels. Lopen we elkaar tegen het lijf in de supermarkt? Of staan we te babbelen op een seniorenfeest? Dan uit ik bezorgdheden van onze inwoners, en de schepen of de consulente nemen die bezorgdheden mee.

Guido Simons,
voorzitter seniorenraad Ekeren

samen te verdedigen. En ook ouderenraden van verschillende regio's werken samen. Ze leren elkaar kennen in Regionale Platformen Ouderenbeleidsparticipatie (RPO's) en Interregionale Stuurgroepen Ouderenbeleidsparticipatie (ISO's), en wisselen daar belangrijke informatie met elkaar uit.

Hoe meer er met verschillende raden, verenigingen en organisaties wordt samengewerkt, hoe groter de impact van de ouderenraad lijkt op het lokaal beleid. En dat over diverse beleidsdomeinen heen.

INTERVIEW

In Oostende sloegen de seniorenadviesraad en de jeugdraad de handen in elkaar

Op een Overleg Adviesraden Oostende (OAO) - een overleg waar alle adviesraden aan deelnemen - leerden de Oostendse seniorenadviesraad (SARO) en de jeugdraad elkaar ongeveer een jaar geleden beter kennen. Sterker nog: beide raden ontdekten dat ze heel wat gemeenschappelijke belangen verdedigden, en beslisten om de handen in elkaar te slaan. Wat die samenwerking inhoudt? Dat vertellen de leden van de jeugdraad en de SARO.

Michel De Wit, beleidsdeskundige seniorenbeleid: "Op een OAO raakten de leden van de SARO en de leden van de jeugdraad aan de praat. Het viel ons op dat we veel overlap hadden in thema's waarrond we werken. Denk maar aan veiligheid, mobiliteit, wonen, toegankelijkheid en openbaar domein. Daarom beslisten we om vaker met elkaar uit te wisselen."

Roos Deventer, voorzitter werkgroep Seniorenbeleid: "In ons memorandum willen we een aantal punten gezamenlijk schrijven. Ook de schoolomgevingen veilig maken en het woonbeleid optimaliseren zijn gemeenschappelijke doelen. En een obstakel- en drempelvrij fietspad? Daar heeft iedereen baat bij."

Quinten Heuvcq, voorzitter van de jeugdraad: "Toen we met de jeugdraad een vragenlijst opstelden rond het thema toegankelijkheid - om te verspreiden bij de inwoners - bezorgden we die ook aan de SARO. Zo konden

de leden checken of ze aanvullingen hadden vanuit het standpunt van ouderen. Samen overhandigden we de vragenlijst aan jongeren, ouderen, volwassenen, mantelzorgers en bewoners van woonzorgcentra."

Sara Zajc, bestuurslid bij de jeugdraad: "Dat we raakvlakken hebben, is niet zo gek. We leven tenslotte in dezelfde maatschappij, en hebben dezelfde bekommernissen."

Francine Gombert, voorzitter van de SARO: "En die gemeenschappelijke punten samen verdedigen, is alleen maar positief. Als we samen met adviezen naar buiten komen, is de impact van die adviezen veel groter. Ik ben er zeker van dat onze samenwerking een meerwaarde is voor ons beleidswerk. We hopen zo bovendien ook generaties samen te brengen, en de generatiekloof te dichten. Niet alleen tussen adviesraden, maar ook in de stad zelf."

VOORBEELDEN

In 2019 werden in Bierbeek de ouderenraad en de welzijnsraad samengevoegd tot de welzijns- en ouderenraad. Dat gebeurde op vraag van de raden zelf, want allebei hadden ze een tekort aan leden en de raden hadden elk apart weinig draagkracht. Bovendien werkten de raden vaak rond dezelfde thema's. De welzijns- en ouderenraad heeft sinds de samenvoeging meer slagkracht. En wordt er een thema behandeld dat enkel voor ouderen relevant is? Dan roept de raad een ad hoc werkgroep in het leven. Zo blijven de belangen van ouderen behartigd worden.

In Lokeren is de voorzitter van de welzijnsraad ook lid van de ouderenraad. Zo weten beide raden zeer goed welke thema's op elkaars agenda staan.

Elk jaar worden alle 80-jarige inwoners van Stekene uitgenodigd op een buurtactiviteit, georganiseerd door de seniorenraad van Stekene en het lokaal bestuur. Er gaat een buurtactiviteit door voor de bewoners in het centrum, en eentje voor de bewoners van de deelgemeenten. Het doel? De inwoners laten kennismaken met elkaar, en hen informatie geven over de diensten in de gemeente en van het lokaal zorgbedrijf. Want de diensten die ouderen kunnen ondersteunen, zijn te weinig gekend.

4. HOE MAAK JE HET BELEID MEE WAAR?

Een ouderenraad vertaalt ervaringen en belevingen van ouderen naar het lokaal beleid. Bijvoorbeeld via een memorandum, waarin de raad de belangrijkste noden en behoeften van ouderen bundelt. De raad waakt er dan over dat die speerpunten na de verkiezingen worden opgenomen in de meerjarenplannen van de gemeente.

Maar er zijn ook andere manieren om aan beleidsbeïnvloeding te doen. Denk maar aan nieuwsbrieven en ouderengidsen die het aanbod aan stads- en gemeentediensten bundelen. Ouderenraden maken bovendien steeds vaker deel uit van werkgroepen van eerstelijnszones of stadsdiensten. Zo weerklinkt de stem van ouderen van bij de start

Het district krijgt projecten rond belangrijke thema's niet altijd van de grond. Maar dankzij nota's en adviezen van de seniorenraad, lukt dat vaak wel. En ook ouderenverenigingen trekken via de seniorenraad mee aan de kar. Dat bewijst welke kracht de seniorenraad heeft. De raad is cruciaal om lokaal zaken te verwezenlijken.

Annemie Plompen,
districtsschepen voor senioren Ekeren

van een project tot aan het einde. En zoals eerder aan bod kwam, blijft er ook een sterke rol weggelegd voor de adviesfunctie van de ouderenraad.

Ouderenraden ontmoeten elkaar ook in RPO's en ISO's. Door deel uit te maken van die regionale en interregionale platformen, dragen ze bij aan de beleidsbeïnvloedende rol van de Vlaamse Ouderenraad.

De raad is ons klankbord. Willen we iets op poten zetten om ouderen te ondersteunen? Dan leggen we ons idee voor aan de ouderenraad.

Tina Vanhoye,
coördinator
leeftijdsvriendelijkheid
Mechelen

INTERVIEW

De seniorenraad van Lier is aanwezig op stuurgroepen van het stadsbestuur

Dat de seniorenraad van Lier beleidsbeïnvloeding hoog in het vaandel draagt, blijkt uit ons gesprek met Marc Op de Beeck, voorzitter van de adviesraad en Wilfried Pieraerd, lid van de seniorenraad en voorzitter van de werkgroep digitalisering.

Marc: "In 2018 liet het stadsbestuur weten aan de slag te willen gaan rond het thema digitalisering. Lier wilde inzetten op digibanken. Dat zijn locaties waar mensen terecht kunnen met digitale vragen. Maar de doelgroep senioren werd daarbij volledig uit het oog verloren. De seniorenraad klopte bijgevolg op tafel. En met succes, want sindsdien zit Wilfried mee in de stuurgroep van de digibanken om er senioren te vertegenwoordigen."

Wilfried: "Die stuurgroep is erg uitgebreid. Ook bijvoorbeeld anderstalige nieuwkomers en mensen in een kansarme situatie krijgen een stem in dat project. En dat ik, als lid van de seniorenraad, mee in de stuurgroep zit, toont aan dat de seniorenraad echt de kans krijgt om aan beleidsbeïnvloeding te doen."

Als schepen kan ik in mijn eentje niks bereiken in de stad. De ondersteuning die ik krijg van de seniorenadviesraad, zorgt ervoor dat ik zaken kan veranderen.

Marleen Gyselinck,
eerste schepen van
senioren Brakel

VOORBEELDEN

Hoeilaart organiseert een lotgenotengroep over rouw en verlies. Die lotgenotengroep kwam er op vraag van de seniorenadviesraad, die merkte dat daar nood aan was bij inwoners.

De Oostendse schepen van senioren vroeg de seniorenadviesraad om mee na te denken over het nieuwe parkeerbeleid in de stad. Toen dat veranderde, en bepaalde straten voetgangerszones werden, reageerden veel oudere inwoners bezorgd. Daarom vroeg de schepen aan de adviesraad om met bezorgde burgers in gesprek te gaan en oplossingen voor te stellen aan het schepencollege.

De seniorenraad van Ekeren mobiliseert geëngageerde inwoners en leden van seniorenverenigingen om leefbaarheidswandelingen te doen. Tijdens die wandelingen wordt de leefbaarheid van het district onder de loep genomen. De raad maakte een checklist op waar wandelaars mee aan de slag kunnen, en rapporteert na de wandelingen aan het districtsbestuur. De raad schreef ook een nota over digitalisering, waardoor samen met de politiek een digitaal project opgestart werd. En hij zorgde via het memorandum voor beweegbanken in de tuin van het lokaal dienstencentrum.

De stad Eeklo heeft verschillende participatietrajecten lopen, die in het teken staan van een specifiek thema of project. Bijvoorbeeld de inrichting van begraafplaatsen. Het stadsbestuur wil bij zo'n traject ook de verschillende adviesraden betrekken. Adviesraden kunnen daarom altijd een afgevaardigde sturen, die deel kan uitmaken van de trajectwerkgroep.

ONZE VISIE: DE LOKALE OUDERENRAAD ALS MUST IN EEN NIEUW PARTICIPATIEBELEID!

Ouderen verdienen een stem in het lokaal beleid. Samen met andere generaties moeten ze de kans krijgen om hun stad of gemeente mee vorm te geven, zodat die op hun noden en behoeften is voorzien.

Een sterk lokaal inspraakbeleid houdt rekening met de stem van ouderen. Het zorgt voor participatiekansen op maat van iedereen. Met een goede mix van eenmalige initiatieven en structurele kanalen. Zeker voor doelgroepen die soms moeilijker te horen of te betrekken zijn.

De lokale ouderenraad is daarin een essentiële schakel. Een klankbord voor het lokaal bestuur en een duurzaam kanaal waarlangs ouderen op eigen initiatief signalen kunnen geven. Maar evenzeer een platform van geëngageerde vrijwilligers en verenigingen, die hun handen uit de mouwen willen steken om de doelen van het lokaal beleid mee waar te maken.

Met behulp van een diverse vrijwilligersgroep, de juiste ondersteuning en een actief luisterend oor vanuit het lokaal bestuur, hebben lokale ouderenraden heel wat in hun mars om mee te bouwen aan een leeftijdsvriendelijke gemeente. Deze brochure toont bovendien dat heel wat ouderenraden zich bewust zijn van de uitdagingen waar ze samen met het lokaal bestuur voor staan. Samen zoeken ze naar inspirerende antwoorden.

We roepen ouderenraden, schepenen en ouderenbeleidsconsulenten dan ook op om de handen in elkaar te slaan, en samen op zoek te gaan naar hoe ouderen echt impact kunnen hebben op het lokaal beleid. Met een dynamische ouderenraad als essentiële schakel binnen een breder verhaal.

VOORBEELD

Heel wat gemeenten zijn op zoek naar de beste manier om burgers te betrekken bij hun beleid. Maar al te vaak wordt er hervormd zonder écht de krachten te bundelen met wie vandaag al geëngageerd is. Dat het nooit te laat is, toont het voorbeeld van Diksmuide. Na een wat zoekende start groeiden de adviesraden en het lokaal bestuur uit tot een schoolvoorbeeld qua samenwerking bij het nieuw participatiebeleid.

In 2019 besliste het stadsbestuur van Diksmuide – in het kader van een nieuwe visie op participatie – om de niet decretaal verplichte adviesraden te hervormen tot klankbordgroepen. Een beslissing waar de stad snel op terugkwam, toen ze merkte dat die werking in de praktijk moeilijk te realiseren viel.

Samen met de adviesraden werd een vernieuwde werking uitgedacht. Die werd neergepend in een uniforme afsprakennota. Daarin staat het doel van de adviesraden en hun nieuwe structuur duidelijk omschreven. Elke adviesraad bestaat nu uit een stuurgroep (een vaste groep leden) en teams (ad hoc en open voor alle inwoners).

Wel krijgen adviesraden vrijheid en inspiratie om te experimenteren met participatievormen. Ze worden aangemoedigd om ook met andere raden uit te wisselen, en omeen brede waaier aan inwoners, verenigingen, adviesraden en bewonersplatformen te bevragen en bij hun werking te betrekken. Zo krijgen veel meer burgers kansen om mee te participeren, met de raad als structureel kanaal dat die ideeën en signalen samenbrengt en verrijkt.

WELKE ONDERSTEUNING BIEDT VLAAMSE OUDERENRAAD • LOKAAL JE DAARBIJ?

Onder de noemer Vlaamse Ouderenraad · Lokaal neemt de Vlaamse Ouderenraad heel wat initiatieven om ook jouw lokale ouderenraad te ondersteunen en te inspireren.

- Zo brengen we lokale ouderenraden, ouderenverenigingen, seniorenconsulenten en schepenen in elke regio samen in de Regionale Platformen Ouderenbeleidsparticipatie (RPO's). Die lerende netwerken zijn een uitwisselingsplatform voor signalen, ervaringen en goede praktijken rond lokaal ouderenbeleid en inspraak van ouderen.
- Regionale platformen komen ook per provincie samen in Interregionale Stuurgroepen Ouderenbeleidsparticipatie (ISO's). We ondersteunen en begeleiden die ISO's.
- Jaarlijks rollen we gratis vormingsinitiatieven uit op maat van vrijwilligers van lokale ouderenraden. We organiseren die vormingen via de RPO's en de regionale afdelingen van ouderenverenigingen. Ze worden begeleid door vrijwilligers.
- Je kan ook altijd terecht op onze website www.ouderenraden.be voor meer informatie en inspiratie over een sterk lokaal ouderenbeleid.
- We organiseren een tweejaarlijkse grootschalige barometerbevraging die de impact en de noden van lokale ouderenraden in kaart brengt.
- En we organiseren inspiratie-en uitwisselingsmomenten, zoals studiedagen, trefdagen, en Labo's Ouderenbeleid. Op die Labo's gaan ambtenaren, schepenen en ouderenraden met elkaar in uitwisseling. Ze worden georganiseerd in samenwerking met VVSG en VUB.

Dankzij bovenstaande initiatieven maakt ook jouw lokale ouderenraad deel uit van een breder geheel! En ben je op zoek naar nog meer informatie? Neem dan zeker een kijkje op www.ouderenraden.be.

Verantwoordelijke uitgever

Marijke Dheedene

Redactie

Laurane Berkein en Nadia Denayer

Eindredactie

Veerle Quiryren en Nils Vandenweghe

Inhoudelijke medewerking

Karien Delie en Mitta Meurisse

Foto's en illustraties

Shutterstock

Lay-out en druk

Buroform